

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 1 ANULU XXI.

Săbiu, în 315 Ianuaru 1873.

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'ă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'ă ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'ă repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La 1 Ianuaru 1873.

Unu americanu, reprezentantu renumitu alu poporulu, Iosua K. Giddings, dicea despre luptele parlamentari, cându se desbatea cestiunea sclavilor: „Amu fostu în diverse lupte sângeroase și amu vediutu cadiendu în giurulu meu amicu și inimicu, dîcu inse, ca se recere cu multu mai mare curagiu spre a ocupá loculu în senatulu congresulu și a spune adevêrulu puru, francu și pre fatia, decâtu spre a luá o bateria cu asaltu.“

Ceea ce dice Giddings despre senatulu congresulu se pôte dice și despre barbatii nostri politici și despre lupt'ă diurnalistica și mai cu séma în impregiurările nôstre.

Noi trăimu în unu stat, a cărui poporațiune este impartita în natiunalități diverse cu tradițiunile lor și cu istori'a lor; în unu stat, carele, dupa multe și varie transactiuni, acum se afla ierasi într'o era nouă; într'unu stat, unde confessiunea a fostu și este mai multu decâtu unu santuaru alu moralității pentru cei intrunți spiritualmente în trens'a. La fia-care pasu dăra în afaceri politice de statu este espusu, la noi, omulu a dá de greutăți, cari curgu acum din un'a, acum din alt'a dintre impregiurările atinse.

Barbatii nostri politici și impreuna cu densii și diurnalistic'a au asiá dăra o sarcina mai amplificata la deslegarea cestiunilor, cá acei din staturi, unde elementele sunt mai omogene, și din caus'a acésti'a fia-care cestiune recere unu studiu mai profundu, deca voiesce cine-va cá deslegarea unei cestiuni, séu a mai multor cestiuni, sa aiba unu resultatu multiamitoriu.

Cu tôte aceste, situatiunea acésti'a a nôstra nu este cu totul nouă. Nascerea staturilor moderne au avutu și acolo, unde elementele natiunale și confessiunale sunt mai omogene cá la noi, de a învinge greutăți, pentru ca în loculu diferentielor natiunale și confessiunale au fostu, cá și la noi, diferentiele de classe și de ordini, séu pre scurtu disu, diferentiele de privilegie. Regimurile, cari pasiau cá eliberatôre ale clasei de mijlocu și de josu dupa lupte multe și grele au delaturatu clasele privilegiate, dăra complicatiunile totusi nu au incetatu, pentru ca regimurile au aflatu o placere în concentrarea puterei în mânilor și intru a legá de o potriiva poterea supusilor dintre cari au disparutu diverginti'a privilegiale. (Absolutismulu.)

Regimulu au luat refugiu la procedur'a acésti'a din causa ca statulu l'au pusu dreptu scopu, cărui trebuiá sa se subordoneze totul și apoi mai departe presupunem, ca prin concentrarea acésti'a se voru intruni mai bine tôte forțele statulu spre a fi tare contr'a ori-cărei desordni în launtru și în contr'a ori-cărui atacu din afara.

Esperinti'a inse a aratatu, ca nemultiamirea părtilor statulu, concentrate cu puterea, este unu periculu permanentu și asiá statulu modernu se silesce a dá cetățienilor unu spatiu mai largu pentru miscare libera; astépta inse dela fia-care parte, cá sa se nisuiasca spre sustinerea pute-

rei și autorității statulu în afara și spre folosinti'a lui în launtru.

Fiindu ca postulatele aceste le face și statulu nostru dela fia-care cetățienulu alu seu, avemu sa cercelâmu, cum putemu corespunde acestor postulate, fâra de a trece cu vederea aspiratiunile cele drepte ale fia-cărei părți în statu, prin urmare și apărției ce o formâmu d. e. noi românii. Ce amu disu noi totu-déun'a de câte ori amu avutu sa ne enunčiâmu asup'ră pusetiunei nôstre fatia de aceste postulate? Le-amu aprobatu și amu cerutu cá noi sa fimu priviti și tratați de egali în tôte drepturile cu ceia-lalti cetățienii ai statulu. Pâna aici lucru e usioru; dăra cându vine realizarea postulatelor statulu, realizarea postulatelor părtilor séu a cetățienilor, aci resaru greutățile și luptatoriulu românulu, mai cu séma între greutățile aceste, în adevêru pôte esclamá cu americanulu, ca mai bucuros ia cu asaltu o bateria, decâtu sa se lupte între atâtea postulate.

Greutatea cea dintâiu o facu în statulu nostru prejudețiile trecutulu, partidele, natiunalitățile și în fine și confessiunile.

Prejudețiile voru disparé mai curendu și de aceea nu ne mai ocupâmu anumitu cu densele, — ci trecemu numai decâtu la partide.

Partidele la noi se impartu în centralisti, dualisti și federalisti. Centralistii sunt astadi acei ce vorbescu mai putienu. Dincóci și dincolo de Lait'a, ei acceptéza starea lucrurilor de fatia exploatându ce potu pentru densii, fâra de a pasí cá opusetiune pre fatia. Dualistii sunt acei ce au tonulu primu în afacerile de statu astadi. Cei de dincolo de Lait'a se nisuescu spre o centralizare a părției apusene a imperiulu cu delaturarea resturilor de autonomii provinciali și a elementelor natiunale. Opusetiunea lor o forméza cu deosebire partid'a federalistilor, cari au, mai multu mai putienu, unu programu pronunțiatu. Dincóci în partea resarităna dualistii sunt ei insii impartiti în trei despartieminte. Aci sunt acei ce sunt invoiti cu starea lucrurilor de fatia; alții se invoiescu cu dualismulu de acum, dăra lu pretindu cá sa fia mai marcatu de cum este elu acum, lu pretindu asiá ca numai monarchulu sa fia legatur'a cu ceialalta parte a imperiulu, și alu treilea despartimentu voiesce reintórcerea la anulu 1848. În partea acésti'a federalismulu n'are partida pronunțiată, nici cu programu propriu, nici cá sa adereze la celu alu cislaitanilor; cei ce se pretindu federalisti se vede ca n'au luat federalismulu în modu seriosu nici odata, ci l'au folositu numai de pretestu.

Tôte trei despartiemintele dualismulu tientescu centralizarea părției orientale a imperiulu pre lângă delaturarea autonomiei țerilor și a elementelor natiunale; césta din urma nu este pronunțiată, dăra se vede involvata în legile și proiectele de lege ce se aducu de majoritatea legislativa.

Natiunalitățile, ingrigite de esistinti'a lor, lupta dincolo de Lait'a sub stindardu de partida, dincóci sub stindardulu propriu, conformandu-se impregiurârilor actuali politice, în

ceea ce privesce dreptulu de statu. Acésti'a o dicemu dupa cele ce vedemu ca lucra, multu putienu, natiunalitățile, dăra nu din cele ce vedemu ca se scrie din cându în cându în câte unu diurnalu.

Confessiunismulu ce e dreptu nu are nici o rola deosebită în tôte miscările aceste politice, rola indigitată de puterile statulu. Elu pare a se bucurá de cea mai egale tratare cu singur'a esceptiune în ceea ce privesce invetiamentulu. În privinti'a acésti'a statulu de o parte lasa câmpu liberu confessiunilor sa administreze invetiamentulu concediutu lor; de alta parte inse organele statulu staruiescu a luá invetiamentulu din mânilor confessiunilor și a-lu pune sub exclusiv'a ingrigire a statulu. Dăra afara de impregiurarea acésti'a starea cea privilegiată de mai înainte a catolicismulu, și dincóci și dincolo de Lait'a, ia pastratu tradițiuni, cari prin pusetiunea sea cea nouă în urm'a infalibilității numai s'au mai inaspritu. Acésti'a, mai cu séma în partea orientale a imperiulu, radimatu pre influinti'a prelatilor sei și a averei constatôre din fondurile religiunari, lucra neincetatu pentru pastrarea pusetiunei sele esemple și în venitoriu, și, de-si afara de aren'a politica, incomodéza pre cele lalte confessiuni de asiá, încátu nu le lasa în pace, ci le face cá sa se ingrigiasca de sustinerea echilibrulu între densele, normatu prin legile esistente.

În situatiunea acésti'a, românii cá natiunalitate, carea este ingrigita de esistinti'a sea, aru trebui cá cu tóta puterea, ce o potu desvoltá, și cá a două'ă natiune dupa numerulu sufletelor, în partea resarităna, aru puté desvoltá o putere destulu de considerabile, — sa lucre într'acolo cá sa faca pre statu sa le recunósca insemnatarea ce o au ei în trensulu. Spre acestu scopu aru trebí inse:

1. Sa alunge din mijloculu lor spiritualu de clica, care bantuaie de unu tempu incóce natiunea, dicemu de clica și nu de partida, pentru ca ceea ce amu crediutu noi din capulu loculu, ca nu esistu pareri de partida între români, s'a vediutu mai de multe ori, cu deosebire in sa în vér'a anulu espiratu, cându d. e. corifei, de ai părției ce erá contr'a unei procederi active din partea românilor, îndata ce li s'au datu ocaziunea, au intratu pre terenulu celu bajocoritu totu de densii alu activității; ba ce e și mai multu, ei au intratu fâra de vre-o întielegere cu natiunea și aratandu pâna la minutiositate o supunere totale reprezentantelu puterei esecutive, cu care intrase în negociári.

2. Sa alunge din mijloculu lor nepasarea, carea mai ca are sa devina proverbială, cátra sórtea lor politica, ceea ce se vede din traterea tuturor cestiunilor politice, afara de unele esceptiuni, dăra și din diuăristic'a nôstra, carea aru avé sa fia loculu de intalnire alu întielegintiei nôstre, salonulu de conversatiune asup'ră tuturor cestiunilor politice ce ne atingu pre noi, pre cându ea biét'a este unu câmpu parasitu, asiá încátu deca nu s'aru mai nasce diferentie între unii și alții, afara de redactori mai nici ca aru mai scrie cine-va ce-va;

3. sa se parasésca de a mai servi de pedestalu confessiunei papiste pre lângă pretiulu celu scumpu de a sustiené discordia in tóte clasele sociali ale natiunei nóstre, pre lângă scumpulu pretiu de a nu puté face nici unu progresu nici in privint'á invatiementului, nici a preotimei, cari ambe suatu spre prosperarea poporului nostru in ori-ce privintie;

4. sa se parasésca de injuraturi desierte cum suntu: asiaticismulu, lotria si alte epitepe prin care se desonestéza mai multu celu ce le pronuncia decátu acei'a asupr'a caroru suntu indreptate. etc. etc.

In situatiunea in carea ne aflámu, desbracati de tóte defectele mai susu insirate si de alte tóte câte stau cu aceste in legatura, românii sa formeze o armia, a cárei quartiru generale sa se compuna din inteliginti'a intréga. In acestu quartiru generale inse, cá si in unulu militariu, in tempulu actiunei, sa se liena comptu de tóte miscárilé contrariloru si ale nóstre, sa se liena comptu de terenulu actiunei cu tóte amenuntele sele. Ací intielegemu dreptulu de statu in formatiunea statului presentu, ací intielegemu legile speciali cari norméza referintiele natiuniloru intre sine s. a. s. a.; tóte aceste sa le avem in evidintia, despre tóte aceste sa avem pareri bine rumegate inainte de facerea loru si totu asiá sa fimu cu atentiune, dara si energia, cându au legile a se pune in lucrare, cá césta din urma sa nu se faca in si spre daun'a nóstra.

Dara noi tóte aceste nu le dicemu prim'a óra! Le-amu disu de atátea ori si nu amu fostu ascultati, le-amu repetitu de atátea ori si amu fostu atacati, ba in unu tempu amu fostu strigati de unii ómeni fára de consciintia chiaru si de tradatori!

Déca inse sórtea cea vitrega a nóstra va fi urditu cá si de ací inainte sa se mai afle in sinulu nostru individi, cari sa nu ia in consideratiune situatiunea in carea ne aflámu, carea sa nu ia in consideratiune urmárilé din situatiunea presenta pentru venitoriulu nostru, lupt'a nóstra ce e dreptu va fi mai grea cá cea contr'a baterieloru, dara pre lângă tóta durerea, ca trebuie sa lovimu si in acei ce se dicu ai nostri, va trebui sa o purtámu si cu densii si cu adversarii loru si ai nostri, dara reconciliáundu.

Scopulu luptei nóstre ne indreptatiesce la o atare procedura pentru ca lupt'a nóstra nici odata nu a fostu indreptata nici in contr'a sta-

tului nici a nationalitátiéi nóstre. Noi, in ceea ce privesce statulu, asiá credemu, ca acei ce au astadi sórtea statului in mána, déca nu adi, máne, voru veni la convingerea, ca o concentrare pré mare si pré rigurósa a puteriloru din statu, fia acele si natiunale, nu duce la bine, si ca cu cátu cultur'a se desvólta in puterile statului, cu atátu suntu ele mai favórabile pentru densulu; ci trebuie sa scie, ca moderatiunea pretensiuniloru de josu si moderatiunea de susu produce legatur'a cea tare a fidelitátiéi si a credintiei, lucrulu principale pentru ori-care societate; iéra in ceea ce privesce natiunea nóstra scimu, ceea ce scimu despre ori-care societate omenéscá: ca demnitate si frumsetia deplina póte ajunge o natiune numai atunci, cându nedespartit'a unitate a tuturor ideiloru morale se realiséza de o vóintia adevérata comuna, in carea se concentréza vóintiele siguraticiloru *).

Sa dea ceriulu, cá spre salutea nóstra in specia si spre a statului in genere, demnitatea si frumseti'a natiunale, carea, cu durere trebuie sa recunóscemu ca amu perdut'o in anii trecuti, sa o recastigámu in

anulu nou!

Napoleonu III †.

N'ayant pas pu mourir au milieu de mes troupes, il ne me rest qu'a remettre mon épée entre les mains de Votre Majesté . . . (Nepotendu murí in mijloculu trupelorú mele, nu-mi remáne alt'a decátu a depune spad'a mea in mánilé Majestátiéi Vóstre . . .) au fostu ultimulu actu publicu, cu care si-a incheiatu carier'a Napoleonu III in 4 Septembrie 1870, cându a depusu spad'a in mánilé bunului seu frate*) Maj. Sea Vilhelm regele Prussiei inaintea Sedanu-lui. Nu scimu cari voru fi fostu ultimele lui cuvinte in Chislehurst, cându in 28 Decemvre (9 Ian. 1873.) la 1³/₄ óra média-dí a incheiatu si numerulu díleloru vietiei sele, incungiuratu de famili'a sea si casenii sei. De siguru ca va fi cugetatu, aducendu-si aminte de splendórea, in carea se afli cá imperatu, unu durerosu: Sic transit gloria mundi! (asiá trece gloria lúmei.)

Sa fia muritu Napoleonu cu trei ani mai nainte, indata dupa ce a imbratisiatu in palatiéle sele imperiale pre totii imperatii pamentului, ce sgomotu

*) Vedi si „Die theol Rechts-staatslehre de C. A. Thilo.“

*) „Monsieur bon fère“ este adres'a monarchiloru intre sine-si.

si sa afirmámu ca limb'a este o copia fidela a sentimentelorú si cugetárilorú, preste totu: ca este vestmentulu in care se imbraca spiritulu activu. La multi individi limbagiulu este o icóna a insusi caracterului si natorelului lorú.

Cátu de deplorabila aru fi omenimea lipsita de facultatea vorbirei vedemu in miniatura la senguratecii individi, la muti. Nu mai pucinu stricaciósa si impededátóre de progresu e si necunoscenti'a, imposibilitatea de a vorbi chiaru si corectu.

Momentuositatea studiului gramaticeii sta intru aceea ca ea statoreste reguli acomodate geniului limbéi si ne invétia a vorbi si scrie amesuratu acelor'a; si unu cuventu: ne invétia a nici un ósce limb'a.

Inainte de tóte amintescu aci metod'a usitata in scólele mai bine organizate de multu, iéra la noi de curendu introdusa, a propune adeca gramatic'a nu sistematica cá studiu separatu, ci in legatura cu cetirea si scrierea, pre bas'a legindariului.*)

Comca si aici intuitiunea, iéra unde aceea nu e posibilé, desemnarea, descrierea, si istori-

*) Astu-feliu manualele de specialitate potú servi numai invetiatiului de indreptariu, nu in sa si eleviloru. Stándu lucrulu astu-feliu se pretinde acum dela invetiatiu o desteritate cu multu mai mare intru a predá si trebuiesce sa aiba intréga sciinti'a gramaticeii asiá dicendu in degelulu celu micu, de óre-ce are sa suplinéscá prin graiu viu aceea ce manualulu séu mai bine disu manualele cuprindu in litere mórte.

aru fi acum in lume? aru resuná lumea de laude, care de care mai parfumate cu figurile cele arometice retoricesci, asupr'a mortului, combinatiunile cele mai cutezate politice aru fi aduse in legatura cu mórtea lui. Asiá inse, se inregistréza simplu mórtea lui, se facu vre-o câte-va reflexiuni asupr'a insemnatátiéi lui de odinóra si totulu remáne in linisce; lumea politica trece mai departe la ordinea dílei!

Sa fia muritu Napoleonu pána a nu scrie fatalele cuvinte din fruntea acestui articolu cându, dupa Rüstow si Hassel, scriitori germáni, (MacMahon erá acum vulneratu si parasise cámpulu de lopta) elu stá lângă bateriele de pre inaltiméle dela Moncelle, espusu focului din artileri'a saxoniloru si bavareziloru, cându mai tárdiu s'a dosu spre médiánópte la corpul I alu armatei franceze spre Gvone, unde a venit in foculu celu mai teribilu de granate, unde generalulu Courson a cadutu de pre calu in apropierea cea nemijlocita a imperatului, adjutantele, principele de Moskv'a, a fostu vulneratu si uniu altu oficiaru alu suitei imperatesci i cadiosera, dupa olalta, doi cai de sub densulu, cându in pusetiunea corpului alu VII la Illy a statu in mijloculu focului celu mai cráncenu, unde si astadi se vede o casa in apropierea cárei a statu imperatulu si a cárei coperisiu si pareti suntu ciuruti si stricati de granate, — sa fia muritu elu atunci, muriá invinsu, inse muriá pre cámpulu de lupta si lumea avé celu putienu sa compatíméscá unu sfersitu tráagicu alu unei marimi mari politice. —

Ceea ce Napoleonu I n'a aflatu la Waterloo, Napoleonu III n'a aflatu in apropierea Sedanului in pusetiunile susu-memorate si asiá a muritu esilatu departe de patria.

Lumea iá astadi notitia despre mórtea din Chislehurst, cá despre unu lucru alu istoriei.

Ori-care a fostu sfersitulú acestui meteoru politicu, posteritatea va trebui sa-i céda unu locu intre barbatii cei insemnati ai Europei. Posteritatea va siedé la judecata asupr'a faptelorú lui si déca va afli gresielé intre faptele lui ea va afli si fapte mari, fapte cari au si urmári mari, cari prefacu fati'a Europei.

Napoleonu fiulu lui Ludovicu Napoleonu regele Olandei si alu Hortensiei Beauharnais, fia vitrega a lui Napoleonu I, s'a nascutu la Parisu in 12 Aprile 1808. Dupa caderea primului imperiu a fostu crescutu sub ingrigirea Hortensiei, mamei sele, a luat parte la revolutiunile italiene din anii 1831. Dupa nadusirea acestor'a a trecut in Franci'a, de unde a trebuitu sa emigreze in Angli'a si Elveti'a. Au incercatu in dóue renduri sa intre in Franci'a si sa se sué pre tronulu unchiului seu. In urm'a incercárei adóu'a fostu prinsu si condamnatu la inchisóre in Ham. De ací a fugitu iéra-si in Angli'a, unde a petrecutu pána dupa alungarea regelui Lud. Filipu, Orleanistulu, in 1848, cându a venit cá alesu in constituanta. Palitu la fatia, imbracatu in unu fracu, a cáruí fire se vedeau de departe, s'a arelatu Ludovicu

sirea va face servicié fórté mari, este afara de tóta indoiél'a.

Metodulu inductivú se va incununá si aici cu succesu imbucuratoriú.

Mai vine de a se amintí ca la predarea conoscentieloru gramaticali trebuiescu cu deosebire 2 directiuni luate in consideratiune si adeca: partea interna si cea esterna a limbéi.

Partea interna séu materiala consista intru aflarea nesselui logicu dintre diferitele cuvinte cari compunu o constructiune. Iéra partea cea esterna séu formalá tiene contu de frumseti'a stilului si de corectitatea compositiunei si a scrierei preste totu. De cea dintáiu se tiene sintas'a (cu inter-punctiunile), de cést'a din urma ortografi'a (cu etimologi'a). Stilistic'a lé imbina pre tóte. Incátu despre caligrafia ea e mai multu o podóba esterióra, totu-si e fórté de recomandatú.

Mai vine in fine a se observá ce-va si in privint'á distribuirei materialului de facia. Eu ací avendu in vedere o scóla cu 2 invetiatori amu impártitu intregu materialulu in 4 cursuri cadíendu pre fia-care clasa, care firesce va fi despártita in câte 2 despártiamente câte 2 cursuri. Dara credú ca cu pucine modificári s'aru poté aplicá si in o scóla cu 1 séu cu mai multi invetiatori.

Si asiá voiú intrá in meritulu cestiunei.

(Va urmá.)

FOISIÓRA.

Disertatiune

tienuta in siedinti'a din 29 Octomvre 1872 a societátiéi eleviloru inst. Archid. din Sabiiu.

de I. Munteanu cler. an. III.

Cunoscentu pre de o parte insemnatatea cea mare ce o are pentru invetiamentu o propunere buna si corespundiátóre postulatelorú pedagogiei; cunoscentu pre de alta parte si placut'a datorintia ce o vomu avé in venitoriu de a conlucrá si insine dupa polintia la radicarea maretului edificiu natiunale, la instruirea si cultivarea tenerimei si prin ea a poporului; cunoscentu-le, dícu, acestea viu si eu cu o mica incercare déca nu a lamóri, baremu a dá celu pucinu impuleu la lamurirea cestiunei:

Com are de a sa propune gramatic'a in scóla populará?

Scimu ca intre tóte objectele de invetiamentu studiulu limbéi materne este celu mai importantu, cáci pre elu se edifica intregu invetiamentulu.

Studiulu limbéi invólva in sine si conoscentiele gramaticali. Acestea suntu unu mediu, unu organu prin care au sa se comunice resp. descepte in elevi notiunile din tóte objectele de invetiamentu, de óre-ce acestea suntu compuse in unu limbagiú sciencifien si prin urmare divergentu de limbagiulu poporului de rendu. Bá potemu merge mai departe

Napoleonu Bonaparte in sal'a constituantei si nenngemate proteste s'au radacatu in contr'a principelui pretendentu din partea membrilor constituantei. Cu voce miscata si in scurte cuvinte spune L. Napoleonu, ca bucuria ce a semtitu pentru eliberarea Franciei l'a indemnatu sa vina sa sarute pământul liberu alu patriei, de carea a fostu silitu sa traiasca departe, mancându pânea cea amara a esiliului; deca patri'a crede ca presentia lui involya periculi pentru dens'a este gat'a a o parasii si a-si renoi esiliulu! — „Sa traiasca“ cetățienulu Ludovicu Bonaparte au resunatu de tote partile, — si mai târziu fu alesu de presiedinte alu republicei. La 1851 in 2 Decemvre prin lovirea de statu se prochiama de imperatu si ca atare sparge sânt'a aliantia a reactiunei dela 1815, cu ocaziunea resbelului Orientalu, cându a pusu si has'a statului românu la Dunare si prochiama principiulu nationalității, ca a căru esecutoru vine in Italia in fruntea armatei sele in 1859.

Lovirea de statu, absolutismulu introdusu in Franci'a cu atât'a asprime, cochetarea cu scaunulu papei din Rom'a, passivitatea lui din 1866 si precipitarea in resbelulu din 1870—71 se voru socoti multu tempu de nisce erori capitale ale politicei lui Napoleonu, si acestoru erori se voru adscrie si caderea lui Napoleonu III in Septemvre 1870, si totu de-odata acum dupa ce s'au petrecutu tote voru dice multi ca a avutu o politica rea si miserabile, inse nu trebuie uitatu in prim'a linia, ca Napoleonu n'a fostu decâtu omu cu natura omenesca, a două'a avutu sa se lupte cu prejudetiele Europei monarchice in susu si cu intrigele iesuitice (si socialiste in intiesu reu) in josu. Problem'a lui a fostu asi'a dara un'a din cele mai grele si pentru o resolvere numai cu midilöce corecte in lipsitu concursulu francesiloru si alu Europei. Acést'a inse nu scade nimic'a din natur'a eroriloru pre cari de siguru ca si elu le-a simtitu, cu deosebire cându a vediatu ce finitu tragicu are resbelulu inceputu, pentru ca sa apere pre Spani'a de Hohenzolleru.

Diurnalele spunu ca Napoleonu a lasatu unu memorialu multu copriindatoriu fiuluiu seu si unu remasu bunu indreptatu cătra natiunea francesa. Vomu avé ocaziune pöte sa vedemo copriinsulu acestoru acte, cari voru contribui la luminarea politicei acestui barbatu de multe ori enigmaticu pentru noi cari suntemu contemporanii lui.

Sabiu 1 Ianuaru.

Comissiuinea dietale pentru reformarea scöloru medie au proiectatu ca in clasele cele patru din urma sa se introduca limb'a magiara ca limba de propunere. Ca pressiune asupr'a gimnasiiloru, in cari limb'a de propunere este un'a dintre cele nemagiare, se recomanda privarea publicității, deca unu gimnasiu nu s'aru supune legei ce se va aduce in privint'a acest'a.

Fiindu ca mai are si diet'a sa dica unu cventu in privint'a acest'a speramu ca acolo se voru afla barbati, chiaru si dintre magiari, cari voru respinge unu proiectu de unu copriinsu asi'a apasatoriu si care aru face ilusoria chiaru si legea adusa dejá in privint'a nationalitatiloru.

Absolutismulu germanisatoriu inca nu o a fostu adusu asi'a departe cu restrengerea libertätiei de a usá fia-care nationalitate limb'a ssa si asi'a döra nu se va areta constitutionalismulu ungarescu mai fara consideratiune cu nationalitätile, cari aru perde in urm'a unei astu-feliu de mesuri tot'a increderea in buna-vointia majoritätiei presente a dietei ungaresci.

Töte foile scriu necrologie lungi despre Napoleonu III, care a muritu in Chislehurst.

Töte afirma ca a fostu unu barbatu mare politicu de-si a facutu erori mari in viet'a sea, cu deosebire inse erörea carea i-a adusu si caderea sea la Sedanu — dechiararea resbelului Prussiei in anulu 1870.

Primiramu spre publicare urmatörea propunere:

Considerandu ca sub rubric'a serviciului generalu alu culteloru, in bugetulu statului român, se prevede inca de mai multi ani pentru gimnasiulu si biseric'a St. Nicolae din Brasiovu o subventiune de 10,000 lei, care a fostu totu-déun'a votata de Adunare, precum in anii trecuti, asi'a si pentru anulu 1873.

Considerandu inse, ca in impregiarile de astadi dela continuarea acestei subventiuni aterna chiaru, esistint'a gimnasiului numitu si ca prin ur-

mare este de trebuintia a i o asigurá printr'o lege speciala;

Considerandu ca pentru acel'a-si scopu se cere o mica sporire a cifrei acordata pâna acum;

Considerandu ca gimnasiulu din Brasiovu, atâtu prin instructiunea data in genere, câtu si prin dezvoltarea elementului nationalu in deosebi, s'a aretat la inaltimea mi-siunei sele;

Considerandu dara, ca sustinerea unui asemenea medilocu solidu de cultura este o datorie de onöre nationala.

Propunemu adoptarea urmatorului proiectu de lege:

Art. unicu: statulu român da gimnasiului si bisericii Sântului Nicolau din Brasiovu o subventiune anuală de cinci-spre-diece mii lei noi.

(Semnati), T. Maiorescu, Racovitia, Iacovachi, Millo, Grecianu, Manu, Cogalnicenu, Vernescu, Vladimiro, Ghio'a.

Dev'a, 23 Dec. st. v. 1872.

Domnului Dobo de Rusi'a!

Fiindu ca d-ta in „Telegrafulu Român“ nr. 91 mi arunci cá fapte de jösitöre pentru mine, cumca eu facendu promissiuinea din denuntiarea colegiloru mei, denuntiandu pre judele regescu Nagy Ignatiu — pre senatorii Schuller, si Göntzi, pre secretariulu Vladu, apoi chiaru si pre diurnisti — si cumca de aici s'au poraitu asupr'a capului meu fortunele cele din Orasthia; me afli provocatu in simtiulu de moralitate si silitu, spoi si in interesulu adeverului, a me aperá in contr'a atacării acestei'a, si aruncării facute in contr'a onörei mele.

Deca d-ta scii, ca eu amu denuntiatu; atunci pöte ca scii, cu ce fapte, séu neadeveruri amu denuntiatu.

Si deca d-ta mi arunci denuntiările in publicitate; atunci s'aru cuveni in interesulu caracterului d-tale a spune publicului si faptele, care le-asi fi denuntiatu, cá sa se convinga publiculu cetitoriu, cumca d-ta nu vrei numai a calumnia, si a suspiciöná pre altulu in privint'a caracterului si a moralitätiei, ci a spune adererulu din convingerea propria.

D-ta aduci persönele susu numite inainte in lupt'a acest'a in contr'a mea, cá cum ai vré sa me invingi cu multimea séu maioritatea numerica.

Lupt'a nötra este lupta de moralitate, séu in contr'a immoralitätiei, incátu aruncaturile se facu cu fapte de neonestate, si apoi ne aperamu in contr'a loru.

D-ta mai vrei si o aperare si scütela, intre, séu dupa persönele susu numite, aduse de d-ta in lupt'a acest'a a nötra, cá sa mai spriginésca si ele loviturile mele aieptate in contr'a d-tale.

E adeveratu ca si esista — séu mai bine — a esistatu intre d-ta si intre persönele susu numite cu diurnisti cu totu, fatia cu mine, o legatura séu o relatiune de societate, cá sa nu dicu solidaritate.

Asi'a dara eu in trup'a d-tale adusa in contr'a mea a-si potea dá, cá intr'unu trupu.

Eu insa cunoscendu persönele pomenite, si relatiunile loru atâtu intre sine, câtu fatia cu mine, vréu sa me luptu onestu; cugetandu in cine dau, cu ce dau, si cum dau, adeca: dandu in contrarii mei, — cu adeveruri — si pre fatia; — nu in nevinovati, nu pre ascunsu, si nu cu minciuni séu calumnia.

Apoi d-ta poti adeverurile mele a le nomi si denuntári.

Fortunele mele din Orasthia eata-le:

Inca in anii 1867 si 1868, fiindu eu deputatu dietalulu in Pest'a, se foloseau unii, si anume d-ta, dle Dobo, de jurnalele romanesci, in contr'a deputatiloru románi ardeleni, la poporulu nepriceputu in politica; adeca bagându-ne vina, ca de ce ne-amu dusu noi la dieta; si de ce nu tienemu cu opozițiunea nationala.

Apoi chiaru si d-ta ai vrutu a fi alesu, si a merge; deca poteai de voturi.

D-ta atunci ai vediatu si auditu, cându Tóderu Tabacariu din Orasthia inaintea comissiuinei alegatöre a spusu, cumca unu neamu apröpe a d-tale, atunci cá membru presentu a comissiuinei alegatöre, pentru d-ta i-a schimbatu cedul'a de votisare fara voi'a lui, rumpendu un'a avuta, si dandu-i alta cu numele d-tale; si asi'a Tóderu Tabacariu a votisatu cu gur'a inse nu pentru d-ta.

Dupa finirea dietei in finea anului 1868 intrandu eu in functiunea mea oficiösa, indata au in-

ceputu fortunele, acusele in contr'a mea; si anume:

1. Cea dintái a unchiului d-tale Ioanu Viorelu din Sibotu, la comesulu din Sabiu, cumca eu sum partinitoriu in oficiulu meu, si cumca nu implinescu detorintiele si ordinationile mai inalte.

(Va urmá.)

Varietáti.

** Tergulu Sabiului de ierna se pöte insirá intre tergurile cele slabe.

** Drumulu de feru orientálu din Ungari'a. In privint'a sumeloru ce mai suntu de lipsa pentru cladirea acestui drumu de feru este, dupa „P. Ll.“ o neintielegere. Afara de 15—16 milióne efectivu nu mai e de lipsa nimic'a, fara deca s'aru construi alte linii nöue pâna la confiniile transilvane, intre cari lini'a orientale Orade-Brasiovu etc. nu are de a se socoti nici decum.

** Drumurile de feru in Románi'a au avutu in septamán'a a 51 an. 1872 unu venitu de 140.934 lei noi, asi'a dara cu 88.329 lei noi mai multu cá in aceea-si septamána din anulu 1871, de unde se vede ca venitul dramurilor de feru a crescutu cu 110%.

** Societatea academica „Románi'a Juna“ invita la serbarea ajunului anului nou 1873 carea o arangiadia in 31 Dec., 1872 st. v. la 8 öre sér'a in otelulu „Victori'a, Wieden, Favoritenstrasse.“

Vien'a, Decemvre 1872. Comitétulu.

preiu.

T. Stefanu

Bilete de intrare cu pretiulu de 3 fl. 20 cr. v. a. suntu de aflatu la domnulu „Stamati III, Heumarkt nr. 9, parterre rechts, Th. 3.

Program'a

serbării ajunului anului nou 1873.

1. Caventu de deschidere tienutu de dlu I. Popu.
2. „Intrebári de Main“ cuvinte de V. Bumbacu musica de Lochner, cántatu de chorulu vocalu.
3. Din Dumbr'a rosia (cap. V. Stefanu celu mare) declamata de dlu Vulturescu.
4. „Trio“ Micher violin'a, Winkler viol'a, Reidinger piano.
5. „Doi ochi“ romunti'a de Ventura, — solo esecutatu de dlu Hosanu.
6. „Cántulu Margaritei“ de Alessandri, — musica de Nosieviciu — cántatu de chorulu vocalu.
7. Solo din „Lucreti'a Borgia“ esecutatu pre flautu de dlu Filipanu.
8. „Polonaise de Weber, solo pre piano de dlu Reidinger.
9. Fantasii si variatiuni pre motivu de norme de Molick, solo pentru violina de dlu Micher.
10. „Dorulu de patria“ poesia de Const. Stamate declamatu de dlu Nicol. Stamate.
11. Doina bucovinena solo pre Guitare de dlu Dubáu.
12. Choru: a) Seninu si fortuna cuvinte de I. Negruzi, musica de Vorobchieviciu, — b) „Tatarulu“ cuvinte de Alessandri, — musica de Nosieviciu.

Salutarea anului nou de dlu I. Neagoe.

Vien'a 31 Decemvre st. v. 1872.

Comitétulu.

Z. N. St. G.

** „Der Osten“ mai aduce scirea, ca ministerulu de comerciu a datu voia lui Fridrich Müller, membrulu intreprinderii calei ferate Casiovia-oderberg, pentru lucrările tehnice preliminaru la drumu de feru dela Sigotulu Marmatiei la calea Cernautiu lassu preste Borsa, Birlibaba, Jacobeni, Valeaputa, Canpulungu, Mazaniesci si Suceava. Nasaudulu aru castigá multu cu junctiunea la Suceava, in calea, care deschide comunicatiunea si cu Odessa.

** List'a de persönele cari au subscrisu la formarea institutului de creditu fonciaru român prin asociatiunea proprietariloru. Bucuresci: D. Ioanu Ghic'a valörea in fondu lei noi 235,000, M. Germani 235,000, N. Gr. Racovitia 235,000, Ioanu Cantacuzino 235,000, D. Berendei 235,000, G. Vernescu 235,000, G. Gr. Cantacuzino 376,000, Aristidu Pascalu 423,000, Grigore Lahovari 47,000, Iorgu Niculescu 117,500, d. Moraitu 117,500, I. Bratianu 47,000, St. Golescu 117,000, B. Boierescu 120,000, Eraclie Dumb'a 117,500, N. G. Marinescu 70,000, Raducanu Furduescu 94,000; Tergoviste: D. D. Florescu 235,000; Bucuresci: doii Nicolae Manolescu 116,500 Gh. Perdicaru 235,000, S. Ceziaru 352,500, G. Gog'a 117,500,

C. D. Ionescu 47,000, I. S. Urdaliu 23,500, Marinu Negrea 14,100, Lazaru Calenderoglu 470,000, D. M. Ionescu 58,750, Em. Protopopescu Pache 70,500, Constantinu Barozi 35,250, I. G. Poenaru Bordea 47,000, Theodoru Atanasiu 47,000, C. I. Arionu 74,000, C. I. Stefanescu 14,100, I. Costopolu 70,500, M. Xantu 235,000, N. Christescu 35,250, I. D. Persicenu 47,000, M. Atanasiu 117,500, Alesandru N. Racota 235,000, C. Zamfirescu 235,000, Dimitrie Polimeridi 171,500, Dr. Georgiadu Obdenaru 164,500, Gr. G. Penescu 47,000, I. Dumitrescu 235,000, George Constantinu Filipescu 70,500, Dr. Keresteni 47,000, Paraschivu Nicolau 47,000, Michailu Ursianu 20,000, T. I. Negropontes 240,000, Tase Scortienu, 35,250, Georgiu Farcasiu 235,000, Gregoriu Vulturescu 47,000, Dimitrie A. Antofiloiu 3,000, Nicolau Ioanidu 94,000, Basilie D. Arvaneso 117,500, Petrache Lomgenu 70,500, Michailu C. Sutzo 47,000, Apostolu Grajdenscu 117,500, Printiu D. Chic'a 117,500, Petre Custova 23,500, Manolachi Lahovari 235,000, Georgiu, Dimitriu si Alesandru'a Danielopolu 70,500, Ioanu Gradistenu 47,000, N. I. Bilciurescu 47,000, C. D. Cotruciu 47,000, Zianu 117,500, Maioru Tamar'a 23,500, Grigore C. Cantacuzino 117,500, Antonu I. Arionu 23,500, St. Boranescu 47,000, N. Popovici 23,500, A. Chirilofu 35,250, D. Yoreasu 35,250, Ghitia Paulu 4,700, Elia Bozianu 35,250, Dr. A. Fotino 235,000, M. Barc'a 42,300, M. Plinescu 35,250, George Rol'a 35,250, Paclianu 117,500, I. Marghilomanu 188,000, Il Nicolescu 235,000; Ploiesai: d. Luc'a Chiriachidi 23,500, Pitesci: d. N. T. Grigorescu 23,500; Bucuresti: C. Cerasienu 117,500, Const. C. Costescu Comanenu 47,000, Ioanu G. Palad'a 117,500, Gr. Caraiaru 47,000, I. Paltinenu 117,500, A. Georgiadu Obdenaru 80,000, Michailu Anastasiu 158,400, George Mavrodolu 140,000, Constantinu Pitescenu 70,000, Nicolau Arionu 308,000, Ghitia A. Penescu 48,000, Apostolu Arsachi 288,000; Tergoviste: d. Ioanu Nicolaescu 2,400; Bucuresti: d-nii colonelu George Manu 120,000, Michailu Anagnosti 240,000; Brail'a: d. Theodoru Dobrescu 80,000; Pitesci: d. I. Raicovicenu 65,000; Brail'a: d. N. N. Vasilescu 150,000; Tecuciu: locot. I. Spalatiu 12,000; Bucuresti: d-nii Pavelu Radulescu 82,000, loc.-colonelu A. Berendei 100,000; Râmnicu-Velcei: d. Haralambu Zugravescu 20,000; Brail'a: d. G. Georgescu Kociatiu 150,800; Bucuresti: d. Vasiliu Mateescu 72,000; Râmnicu-Saratu: d. Christache Ioanu 60,000; Berladu: d. Costache Racelis 50,000; Râmnicu-Velcei: d. dr. Zografo 20,000; Galati: d. G. Fulgeru 35,250; Bucuresti: dnii C. Burlanu 20,500, G. Th. Ghic'a 200,000, Bicesci-Râmnicu-Velcei: d. I. Nicolescu 17,775; Bucuresti: d. dr. Dumitrescu Severenu 10,000; Botosiani: d. Mateiu Ioanu Gane 235,000; Bucuresti: col. Radu Dragomirescu 47,000; Tergoviste: d-nii Stefanu Marulescu 36,000, Marinu Ivanescu 60,000, Cost. Petrescu 40,000; Câmpu Lungu: d. N. I. Ionescu 47,000; Brail'a: d. Iulianu Vrabiescu 500,000; Bucuresti: dnii Constantinu Vispescu 166,000, G. M. Tatarescu 84,000, Dimitriu Stanescu 60,000, Mari'a Nicolescu Slatinenu 8,400, Ioanu Niculcea 120,000; Turnu-Magurele: d-n'a Elen'a Râmnicenu 180,000; Bucuresti: d. Anastase Radulescu 20,000, Smarand'a Climentu Enghiu 30,000, L. Zerlendi fiii 470,000; Bacâu: d. Dimitrie Costopolu 117,000; Ocn'a Bacâu: d. C. A. Dimonisie 47,000; Bacâu: Ioanu Sionu Gherei 60,000; Botosiani: d. Dimitrie Mavrocordatu 2,175,000; Bucuresti: dnii E. B. Caligary 141,000, Stefanu Rasianu 36,000, Dimitrie Alesandru Sturz'a 235,000, George Nicolescu 36,000, N. G. Bibescu 235,000, Basarab'a de Brancovanu 235,000, Alesandru Andonescu 90,000, Vasiliu'a Andonescu 90,000; Ploiesci: dnii Panaitu Filitisu 117,500, I. Scortienu 47,000, G. N. Radulescu 35,250; Stelianu Th. Stoianu 58,750, Petrache Craciunescu 58,750, T. Diamandescu 23,500; Zaharia Ganescu 35,250, I. Radovici 48,000, M. I. Georgescu 47,000, G. Radovici 47,000, Ioanu et G. Ionescu 47,000; Ploiesci: dnii Matache Nicolau 70,500, Teodoru Nicolau 47,000, Stelianu Christescu 35,250, G. Popescu 47,000, L. Antinescu 11,750, preotulu Ioachimescu 35,250, P. Tanescu 35,250, Dimitriu Panaitu 35,250, Ianache Dumitrescu 135,120, Stefanu Ionescu 47, I. D. Angelescu 47,000; Bucuresti: dnii George St. Sulacoglu 188,000; Brail'a: d. Georgiu Sierbanescu 246,750; Bucuresti: dnii Constantinu Brezoianu 60,000,

Georgiu Balenu 235,000 dr. Alesandrescu Marcovici 47,000.

Totalulu sumeloru subscribe 20,298,595.

* * My house is my castle dicu cu mândria englezii, cându voiescu sa demestre cui-va inviolabilitatea domiciliulu lor. Dara de cându s'a votatu de parlamentu actulu (legea) cârciumeloru, unu cârciumariu din Leicester a fostu pedepsitu din cauza ca politia l'a aflatu beatu in locuinti'a sea (cârciuma.) Politia a disu, ca deca elu, ca cârciumariu, s'a imbetatu, apoi de siguru a gresitu contr'a legii de mai susu, si l'an condamnatu la platirea unei sume insemnate de bani, cu atât'a mai vertosu, cu câtu beti'a s'a intemplat in serbatorile Craciunului. — Ce bine aru fi sa vina politistii englezi si pre la noi!

* * (O brasnicia o vreeasca) „Curierulu de Iassi“ ne aduce urmatorele amenunte asupr'a unui conflictu intemplat la Universitatea din acelu orasiu. Ieta acestu conflictu:

Si aducu aminte lectorii nostri multiamirile acele adresate justitiei din partea mai multoru comercianti din acesta urba, si inserate in unulu din numerile trecute ale diariulu nostru, relativu la punerea in inchisore a lui Solomon, Grosman care a nenorocitu mai multi comercianti declarandu-i de faliti, si alte de asemenea natura, ba mergendu chiaru cu impertinentia pâna acolo sa speculeze cu justitia, luându bani in numele judecatorilor. — Acestu Grosmanu urmâ cursulu seu de dreptu la facultatea din Iassi; pentru a se rafina mai bine si a dá ghesiefturiloru ce le facea o aparentia legala si onesta. Prin arestulu prevenitu ce a suferitu si a intreruptu cursulu. A gasitu inse de cuviintia cá acum, dupa finirea instructiunei, cându s'a eliberatu pre garantia, aru fi bine sa nu-si perda tempulu si, pâna la judecata sa-si urmeze cursulu cá si mai nainte. Cam greu, inse, sa decide. Marti dimineti'a, acest'a sa preumbla prin sala Universitatii, salutându in drept'a si in steng'a cu unu zimbetu viclenu si lingusitoriu, crediendu ca prin acest'a va dobendi simpathi'a fostiloru sei colegi si i va face sa uite pat'a pre care acest'a a aruncat'o asupr'a lor prin aceea ce se mândrea pretutindenea studentu la facult. de dreptu. Pre cându sa intre profesorele respectivu se apropia, studentii 'si iau locu, si domnulu Grosmanu, fara a esita multu, se asedia. Toti stau impetriti, muti si nemiscati, mirându-se de curagiulu acestui'a pre care nici indiferenti'a nici racel'a, nici privirile, despretuitore nu-lu otarira sa parasasca Universitatea. Studentii s'an indignatu de acest'a, unulu ese, cei-alti lu urmédia. D. Grosmanu e si grosu de obradiu, nu voiescu a intielege nemicu si remâne senguru, fara a se gândi câtu-si de pucinu a cedá loculu seu mai multor'a. Studentii vedendu ca tote aceste medilóce destulu de delicate, intrebuintate de densii facia cu unu asemenea, omu n'au produsu nici unu efectu, se consultéza intre ei si se otarescu: Cá unulu dintre densii, d. Cicerone, sa-lu invite din partea tuturor a esi din clasa, dându-i-se a intielege ca pentru faptele ce i se imputa si de care este acusat, nu merita a stá in mediloculu lor; la din contra suntu toti otariti a parasí scól'a si alu lasá pre elu singuru. Cá respunsu la acesta propunere, d. Grosmanu i face semnu sa se apropia si cu unu surisu sarcasticu si de unu tonu blându lu intréba. „Cum va chiama, si ce voiti“. Ieta rezultatulu ce tramisulu aduse colegiloru sei. Ori-cine 'si póte inchipui indignatiunea si fori'a produsa de o astu-feliu de impertinentia ce nu se póte calificá. — Dara asta-data d. Grosmanu a gasitu ce cautá, Unu altu studentu, d. Abgar-Buiucliu deschide usi'a, si cu unu tonu imperativu, se adresédia domnului si dice: „In numele colegiloru mei ti ordonu sa parasesci clas'a fara nici o alta explicatiune“. D. Grosmanu in urm'a acestei scene a esitu destulu de palidu si tremurându, si cautá a cobori treptele cátu se póte mai iute cu nasulu in pamentu si cu urechile in susu. — Portarea studentiloru an fostu demna de densii. „Tel.“

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1873, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acesta fóia.

„Telegrafulu Romanu“, va esi cá si pâna acum de doue ori pe septamâna Joi'a si Duminéc'a. — Pretiulu abonamentulu pre anulu intregu e:

Pentru Sabiiu 7 fl. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 50 xr., pe $\frac{1}{4}$ anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Tranni'a si Monarchi'a austro-unguresca pre anu 8 fl. pe $\frac{1}{2}$ anu 4 fl. pe $\frac{1}{4}$ anu 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate, pe anu 12 fl., pe $\frac{1}{2}$ anu 6 fl., pe $\frac{1}{4}$ anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utalyány. — Post-Anweisung.**) cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editur'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiiu.

ad. Nr. 272/1872.

Concursu.

Pentru veduit'a parochia Harseni, in protopresbiteratulu gr. or. I alu Fagarasiulu se escrie prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 31 Ianuaru 1873 a. c.

Numi'a parochia consta din 76 familii, cu 388 suflete; emolumentele suntu câte o ferdela ovesu, si câte o di de claca de fia care familia; cum si venitorile stolare iodatinate dela crestini.

Doritorii de a ocupá acesta parochia au sa fia teologi abs. de confessiunea gr. or.; si concursurile sele — in sensulu Statutulu organicu provédinte cu documentele necesarie bine instruate, voru avé a le asterne subscrisului, pâna la terminulu susu aretatu.

Fagarasiu, 14/26 Decembre 1872.

Petru Popescu,
Protop.

Cu intelegerea comitetulu parochialu.
(3—3)

Concursu.

Stationea parochiale de a III-a clasa din comun'a Mercurea este vacanta, pentru reintregirea ei se publica concursu pâna in 15 Ianuaru 1873.

De parochi'a acest'a suntu impreunate urmatorele emolumente:

a) 300 fl. v. a. solviti de cass'a comunale.

b) usitatele venite stolare dela 140 familie. —

Doritorii de a ocupa acesta parochia, au sa-si inainteze cererile lor, instruate conformu Stat. org., — subsemnatulu scaunu protopopescu pâna la terminulu prefiptu.

Mercurea, in 15 Decembre 1872.

In contielegere cu comit. parochialu.

Scaun. prot. gr. or. alu tractulu
Mercurea.

Ioanu Drocu,
adm. prot.

(3—3)

Edictu.

An'a, Ioanu Comaniciu Rafirie, de rel. gr. or. soti'a legitima a lui Mateiu Sebesianu de rel. gr. cat. din Veneti'a inf. in district. Fagarasiulu, carea de unu anu si 6 luni, au parasitu cu necredintia pre barbatulu — nesciundu-se loculu affârei ei; se provóca prin acest'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, sa se prezenteze inaintea forulu matrimoniale subscrisu in persóna; cáci: la din contra, procesulu incaminatu de susu-numitulu ei barbatu, se va otari si in absentia ei, pre bas'a SŞ. canóne. —

Fagarasiu 18/30 Octobre 1872.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu protopresbiterala alu Fagarasiulu I.

(3—3)